

De verzamelde werken van
A.J. Fikry, boekhandelaar
Gabrielle Zevin

IN MAKKELIJKE TAAL

leeslicht

Dit boek heeft het keurmerk Makkelijk Lezen

– DEEL 1 –

Amelia Loman werkt bij uitgeverij Knightley in New York. Ze werkt er nog maar net. Vandaag is ze op weg naar haar eerste klant: een boekwinkel op Alice Island. Daar gaat ze proberen de nieuwste boeken van de uitgeverij te verkopen.

Amelia houdt van boeken. Maar haar moeder zegt altijd: 'Boeken hebben jou verpest. Want boeken gaan alleen over perfecte mannen. Maar het echte leven is anders. Daarom ben jij op je dertigste nog steeds single.'

Onzin, vindt Amelia. Mannen in boeken zijn heus niet altijd perfect. Maar ja, ze is wel single. Ze heeft vaak dates via internet. Dan vraagt ze altijd naar iemands lievelingsboek. Een lievelingsboek zegt veel over iemand. Maar de juiste man heeft ze nog niet gevonden.

Amelia gaat met de boot naar Alice Island. Onderweg leest ze de aantekeningen van haar voorganger Harvey. Harvey kwam al jaren bij de boekwinkel op het eiland. Maar Harvey is een paar maanden geleden overleden. Daarom gaat Amelia nu. Ze leest wat er bekend is over de boekwinkel: 'Island Books. Omzet: 300.000 dollar per jaar. Winkel: vijftig vierkante meter. Enige boekwinkel op het eiland. Verkoopt vooral aan toeristen in de zomer. Simpele website. Weinig kinderboeken. Veel literatuur. Eigenaar: A.J. Fikry. Eigenwijze man met een eigen smaak.'

Op Alice Island loopt Amelia van de haven naar het centrum van het stadje. Dan staat ze voor de boekwinkel. Op een bord staat 'Island Books – literaire boekhandel'. En daaronder: 'Geen mens is een eiland. Elk boek is een wereld.' Amelia denkt even na over die woorden. Het is waar. Niemand is alleen. En elk verhaal is een wereld op zich. Ze duwt de deur open. Achter de kassa zit een meisje te lezen. 'Mooi boek?', vraagt Amelia. 'Het is voor school', zegt het meisje. Dat is geen antwoord op Amelia's vraag. Maar het meisje leest alweer verder. 'Ik kom van uitgeverij Knightley', zegt Amelia. 'Ik heb een afspraak met meneer Fikry.' Het meisje wijst naar achteren. Ze kijkt niet op van haar boek.

Amelia loopt tussen de boekenkasten door naar een gangetje achterin de winkel. De gang staat vol stapels boeken. Amelia's tas botst tegen een stapel. Wel honderd boeken vallen om. Meteen vliegt een deur open.

'Wie ben jij, verdomme?', vraagt een boze man.

Het is A.J. Fikry.

'Amelia Loman.'

Amelia probeert de omgevallen boeken op te stapelen.

'Stop daarmee', zegt A.J. boos. 'Die boeken liggen op volgorde. Je maakt het alleen maar erger. Ga alsjeblieft weg.'

'Maar we hebben een afspraak', zegt Amelia.

'Nee, hoor.'

'Jawel. Ik kom van Knightley. Ik heb u vorige week gemaïld.'

'Knightley?', zegt A.J. 'En Harvey dan?'

'Harvey is overleden. Wist u dat niet? Sorry dat ik u laat schrikken.'

'Eh, zo goed kende ik hem niet. Ik zag hem drie keer per jaar. Hij kwam hier boeken verkopen. Dat kun je geen vriendschap noemen.'

Amelia denkt: wat een slecht begin. Meneer Fikry wil nu vast niets meer kopen. Misschien moet ik een andere keer terugkomen. Maar dan was de reis vandaag voor niets. Twee uur in de auto. Twee uur op de boot. En dan nog terug, helemaal voor niks.

‘Nu ik er toch ben ...’, zegt ze. ‘Kan ik u onze nieuwste boeken laten zien?’

Even later zit Amelia tegenover A.J. aan zijn bureau. Het kantoor lijkt meer op een grote kast. Geen ramen, geen schilderijen, geen ontsnapping. Wel veel boeken.

A.J. biedt haar niets te drinken aan. Amelia vraagt er ook niet om. Ook al heeft ze wel dorst.

Dan vertelt ze over de nieuwe boeken van Knightley. Er zijn een paar bekende schrijvers bij. En een paar boeken die waarschijnlijk goed verkopen. Het mooiste boek bewaart ze tot het laatst. Het heet *De laatbloeier*. Het gaat over twee oude mensen die verliefd worden. Na twee jaar gaat de vrouw dood. Het boek is mooi en droevig en grappig en bijzonder, vindt Amelia.

‘Niks voor mij’, zegt A.J.

Amelia schuift het boek naar hem toe.

‘Lees het eerste hoofdstuk maar’, zegt ze. ‘Het is prachtig geschreven.’

‘Ik zei toch: niks voor mij! Luister, je bent vast heel aardig. Maar je bent Harvey niet. Harvey kende mijn smaak.’

‘Ik wil je smaak graag leren kennen’, zegt Amelia.

‘Waar hou je van?’

‘Ik zal vertellen waar ik níét van hou’, zegt A.J.

‘Ik hou niet van boeken over rampen. Niet van boeken met plaatjes. Niet van boeken over werelddrama’s. Daar moet je geen verhalen bij verzinnen. Die zijn al erg genoeg. Ik hou niet van boeken voor kinderen of jongeren. En niet van boeken over beroemde mensen, films of vampiers. Ook al verkopen die wel goed. En ik hou zeker niet van een dun boekje over een oud mannetje en z’n dode vrouw. Zelfs niet als het meisje van de uitgeverij het mooi vindt.’

Amelia wordt boos. Wat een lompe vent! Ze bekijkt hem eens goed. Hij is maar een beetje ouder dan zij. Hij is te jong om zoveel dingen niet leuk te vinden.

‘Waar hou je dan wel van?’, vraagt ze kortaf.

‘Van de rest. Vooral van boeken met korte verhalen. Ook al verkopen die niet.’

‘Soms moet je eens iets nieuws proberen, meneer Fikry’, zegt Amelia boos. ‘Je hebt een leuke winkel. Maar met je stomme ideeën overleeft Island Books niet lang!’

Ze pakt haar spullen en loopt deur uit. Ze laat *De laatbloeier* op A.J.’s bureau liggen.

Terug op de boot stuurt Amelia haar baas een berichtje: ‘Waarschijnlijk geen bestellingen van Island Books.’

‘Geeft niks’, stuurt haar baas terug. ‘Fikry bestelt meestal pas in de zomer. Voor de toeristen. Beetje vreemde man.’

A.J. ruimt de boeken in de gang op. Hij stuurt het meisje achter de kassa naar huis. Hij draait het bordje op de deur om: gesloten. Dan gaat hij naar boven. Hij woont boven de winkel. Alleen.

A.J. zet een bak curry uit de diepvries in de magnetron. Intussen denkt hij aan het meisje van Knightley. Aan haar ouderwetse bloemenjurk, haar laarzen, haar bruine trui en haar blonde krullen. Ze deed hem denken aan een paardenbloem. Hij heeft haar vreselijk behandeld.

De keuken begint naar curry te ruiken. Nog vijf minuten in de magnetron. A.J. is onrustig. Hij wil iets doen. Hij gaat naar de kelder om boekendozen op te ruimen. Hij snijdt ze in stukken en legt ze op een stapel.

Hij heeft spijt van zijn gedrag tegen Amelia. Zij kan er ook niets aan doen dat Harvey dood is. Maar hij schrok er wel van. Is er eigenlijk een begrafenis geweest? Hij was toch niet gegaan. Hij kende Harvey niet goed. Of wel? Ze konden samen goed over boeken praten. En wat is er nou persoonlijker dan boeken?

De dozen zijn opgeruimd. A.J. gaat weer naar boven. De magnetron is allang klaar. De eerste hap curry is gloeiend heet. De tweede ijskoud. Bah. A.J. pakt de bak en smijt hem tegen de muur.

Dat is het moeilijke van alleen zijn. Je moet alle troep zelf weer opruimen. Maar dit is nog moeilijker: niemand weet dat je verdrietig bent. Niemand vraagt waarom een man van 39 een bak curry tegen de muur smijt.

A.J. loopt naar de woonkamer. Daar staat een speciale, glazen kast met een cijferslot. Er staat maar één boek in de kast. Het boek heet *Tamerlane*. De schrijver is Edgar Allen Poe. Het boek is oud en heel kostbaar. A.J. neemt het boek mee naar de keuken. Hij legt het voor zich op tafel. Hij schenkt een glas wijn in.

‘Proost’, zegt hij tegen *Tamerlane*.

Hij drinkt zijn glas leeg. Hij schenkt het meteen weer vol. Dan denkt hij aan *De laatbloeier*, het nieuwe boek van Knightley. Dat gaat over een man en zijn dode vrouw. A.J.’s eigen vrouw is ook dood. Bijna twee jaar al. Maar dat wist dat meisje van Knightley natuurlijk niet. God, wat mist hij zijn vrouw. Ze heette Nic. Het was een ongeluk. Nic had een schrijver naar de boot gebracht na een feestje in de boekwinkel. Misschien reed ze te hard. Misschien wilde ze de boot halen. Misschien was de weg glad. De oorzaak was niet duidelijk. Maar ze was wel dood.

‘Ze kon niet zo goed autorijden’, zei A.J. tegen de politie. ‘Maar ze vond zelf van wel.’

‘Het is niemands schuld, meneer’, zei de agent.
‘Eigenlijk wel’, zei A.J. ‘Het was Nics eigen schuld.’
De agent keek hem even verbaasd aan. Toen zei hij:
‘U bent toch de eigenaar van die boekwinkel?’
‘Ja, die heb ik samen met mijn vrouw’, zei A.J.
‘Had, bedoel ik. Weet u, we zijn allemaal stomme personages in een stom boek. Als dit een boek was, zou ik het door de kamer smijten.’
De agent heette Nick Lambert. Hij legde zijn hand op A.J.’s schouder.
‘Meneer Fikry, kan ik iemand voor u bellen?’
‘U speelt de aardige agent in dit boek. En ik? Wat moet mijn personage nu doen?’
‘Iemand bellen’, zei agent Lambert.
‘Ik heb Nics zus en haar man al gebeld. Ze komen me ophalen. Dit wordt een dik boek, agent. Snapt u? Dit gaat nog wel een tijdje duren. Voor ik eroverheen ben, bedoel ik. Zo gaat dat in boeken.’
‘Ik lees niet veel’, zei Lambert. ‘Soms een boek over de politie. Maar verder niets.’
Dit is al twee jaar geleden. Sindsdien gaat het niet goed met A.J. Hij drinkt te veel. Hij eet en slaapt slecht. Hij heeft geen plezier meer in zijn werk. A.J. drinkt nog drie glazen wijn. Dan valt hij aan tafel in slaap.

*

De volgende ochtend wordt A.J. wakker in zijn bed. Hij weet niet meer dat hij gisteravond naar bed is gegaan. En dat hij zich heeft uitgetrokken. Hij weet nog wel dat Harvey dood is. Dat hij heel onaardig was tegen het nieuwe meisje van Knightley. Dat hij de curry tegen de muur heeft gegooid. En dat hij geproost heeft op *Tamerlane*.

A.J. gaat naar de keuken. Zijn hoofd bonkt.

Verbaasd kijkt hij rond. De muur en de vloer zijn schoon. Nergens curry. Er staat geen wijn meer op tafel. En *Tamerlane* is ook weg. Heeft hij het boek gisteravond weer in de kast gezet? Hij loopt snel naar de glazen kast in de woonkamer. De deur staat open. De kast is leeg.

A.J.'s hart begint te bonken. Nog harder dan zijn hoofd. Hij trekt snel zijn ochtendjas en schoenen aan. Hij rent de deur uit, door het slaperige stadje, naar het politiebureau. Zijn ochtendjas wappert achter hem aan.

'Help!', roept hij als hij binnenkomt.

Agent Lambert zet zijn koffie neer. Hij kijkt naar de verwarde man. Hij kent deze man wel. Het is de eigenaar van de boekwinkel. Zijn mooie, jonge vrouw is twee jaar geleden verongelukt. A.J. ziet er veel ouder uit dan twee jaar geleden.

'Wat is er gebeurd, meneer Fikry?', zegt Lambert.

'*Tamerlane* is gestolen!'

'Wat is *Tamerlane*?'

‘Een boek!’

‘Is het gestolen uit uw winkel?’

‘Nee, uit mijn huis boven de winkel. Het is mijn eigen boek.’

‘Is het uw lievelingsboek?’

‘Nee, man, er is niks aan! Een hoop saai gezeur.’

‘Rustig, meneer Fikry. Ik probeer het te begrijpen.

U vindt het boek niet mooi. Maar het is toch belangrijk voor u?’

‘Ja! Het is een heel zeldzaam boek. Kijk, vorig jaar was ik op een rommelmarkt. Samen met Ismay, de zus van Nic. Ismay zeurt altijd dat ik meer moet doen, sinds Nic ... Nou ja, u kent mijn verhaal. Op die rommelmarkt stond een doos oude boeken. Daar zat *Tamerlane* tussen. Er bestaan maar vijftig exemplaren van dit boek. Het is 400.000 dollar waard. Maar dat wisten die mensen op de markt niet. Ik heb het boek gekocht voor vijf dollar. Op een dag wil ik het boek verkopen. Dan kan ik met pensioen.’

‘Maar waarom heeft u zo’n duur boek niet in een kluis bij de bank gelegd?’

‘Ik wilde het boek dicht bij me hebben. Ik heb een speciale kast voor het boek. Met een cijferslot. Ik dacht dat het wel veilig was.’

‘Is het boek verzekerd?’

‘Nee. Ik ben een idioot.’

‘Wist iemand de code van het slot? Of is de kast opengebroken?’

‘Allebei niet. Gisteravond heb ik het boek uit de kast gehaald. Ik wilde ernaar kijken terwijl ik wijn dronk. Triest, maar waar.’

‘Oké, dit is het plan’, zegt Lambert. ‘We gaan vingerafdrukken zoeken in uw huis. We nemen contact op met boekhandelaars en veilingen. Misschien wordt daar ineens een zeldzaam boek aangeboden. Dat valt op. Nog één vraag: wist iemand dat u dat dure boek had?’

‘Ja’, zucht A.J. ‘Die speciale kast stond de hele zomer in de winkel. Iedereen heeft het boek gezien. U komt nooit in de winkel, geloof ik?’

Lambert kijkt naar zijn schoenen. Hij voelt zich net als vroeger op school, als hij zijn boekverslag niet af had.

‘Eh, ik ben niet zo’n lezer’, zegt hij.

‘U leest wel politieboeken, toch?’

‘U heeft een goed geheugen.’

Dat klopt. A.J. onthoudt altijd welke boeken mensen mooi vinden.

A.J. zegt: ‘Dan heb ik nog een goede tip voor u. Een boek over ...’

‘Ik kom wel een keer langs’, onderbreekt Lambert hem. ‘Kan ik nu iemand voor u bellen? Uw schoonzus Ismay misschien?’

‘Ismay is ...’, begint A.J.

Maar dan stopt hij midden in de zin. Zijn mond zakt een beetje open. Hij staart in de verte.